

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΦΚΑ

Οδηγός για την πενταετή παραγραφή οφειλών

Με το νέο καθεστώς, επιχειρήσεις και οφειλέτες που παρέμεναν «όμηροι» των οφειλών τους για δεκαετίες θα μπορούν να κάνουν πιο γρήγορα μια νέα αρχή, χωρίς βάρη

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ

Πενταετής αντί για δεκαετή έγινε η περίοδος παραγραφής των οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία από 1/1/2026, εφόσον δεν βεβαιώθηκαν από τότε που κατέστησαν ληξιπρόθεσμα.

Διευκρινίζεται ότι αυτά η πενταετής παραγραφή οφειλών αφορά τις νέες οφειλές προς τον ΕΦΚΑ (ασφαλιστικά ταμεία) για εισφορές που δημιουργούνται από το 2026 και μετά, ενώ οι παλαιότερες οφειλές (πριν από το 2026) υπόκεινται σε δεκαετή παραγραφή, εκτός αν υπάρξει διακοπή της παραγραφής με ειδοποίηση από τον ΕΦΚΑ, με το χρονικό όριο να αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από την παροχή της εργασίας/υπηρεσίας.

Η πενταετής παραγραφή σημαίνει πως χρέη που δημιουργούνται ήταν ΕΦΚΑ το 2026 θα «σβηστούν» τον Ιανουάριο του 2032. Από τη στιγμή που μια οφειλή γεννιέται και βεβαιώνεται, ξεκινά να «μετρά» το χρονικό διάστημα των πέντε ετών, μέσα στο οποίο οι υπηρεσίες μπορούν να προχωρήσουν σε ενέργειες είσπραξης ή ρυθμίσης. Εάν στο διάστημα αυτό δεν υπάρξει καμία κίνηση, η απαίτηση παύει να ισχύει.

Μέχρι σήμερα ίσχυε η δεκαετής παραγραφή, που σημαίνει ότι όλα χρέη καταλογίστηκαν μετά το 2016 και ανατρέχουν πέραν της δεκαετίας μπορούν να «σβηστούν» από την

καρτέλα των οφειλών. Ωστόσο, λιγότεροι από 10.000 οφειλέτες έχουν υποβάλει αιτήσεις για παραγραφή χρεών, εκ των οποίων περίπου οι 3.000 έχουν εγκριθεί.

Διαφορετικοί υπολογισμοί

Με το νέο καθεστώς, επιχειρήσεις και οφειλέτες του ΕΦΚΑ που παρέμεναν «όμηροι» των οφειλών τους για δεκαετίες θα μπορούν να κάνουν πιο γρήγορα μια νέα αρχή, χωρίς βάρη. Αν ωστόσο οι οφειλέτες αυτοί που δεν τακτοποιούν τις οφειλές τους ελεγχθούν πριν λήξει η πενταετία, θα συνεχίσουν να χρωστούν, καθώς η περίοδος παραγραφής θα ανανεωθεί για άλλα πέντε χρόνια.

Με άλλα λόγια, τα χρέη που είχαν ήδη βεβαιωθεί πριν από την αλλαγή συνεχίζουν να ακολουθούν το

προηγούμενο δεκαετές καθεστώς παραγραφής έως την ολοκλήρωση της περιόδου τους. Όπου υπάρχει διακοπή και επανεκκίνηση παραγραφής λόγω δικαστικών ενεργειών, ενδέχεται να ισχύουν διαφορετικοί υπολογισμοί, ανάλογα με τα χρονικά στιγμή και το στάδιο της υπόθεσης.

Το ΚΕΑΟ έχει ενεργοποιήσει μια εφαρμογή προκειμένου να απλουστευθεί και κατά συνέπεια να επισπευσθεί η διαδικασία ολοκλήρωσης αιτημάτων διαγραφής λόγω παραγραφής οφειλών των μη μισθωτών ασφαλισμένων.

Υπενθυμίζεται πως η παραγραφή για χρέη στα Ταμεία ήταν 20ετής, αλλά με απόφαση του ΣτΕ έγινε δεκαετής για χρέη που βεβαιώθηκαν μετά το 2016 και με τον Νόμο 4997/2022 που εφάρμοσε την απόφαση του ΣτΕ η παραγραφή χρεών από τη δεκαετία έπεσε στην πενταετία από το 2026 και μετά.

Για τις οφειλές που θα βεβαιωθούν για πρώτη φορά από 1/1/2026 και μετά, ο χρόνος παραγραφής καταβαίνει στην πενταετία και οι απαιτήσεις του ΕΦΚΑ διαμορφώνονται ως εξής:

■ για οφειλή από εισφορές των μηνών 1/2026 έως και 12/2026 η παραγραφή ισχύει από 1/1/2032

■ για οφειλή από εισφορές των μηνών 1/2027 έως και 12/2027 η παραγραφή ισχύει από 1/1/2033 κ.ο.κ.

Ταυτόχρονα με τη μείωση του

χρόνου παραγραφής, οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ και του ΚΕΑΟ αυξάνουν τους ελέγχους για τα ανείσπρακτα χρέη με χρόνο γέννησής τους από 1/1/2026 και μετά, ώστε να βεβαιωθούν εντός της πενταετίας, δηλαδή έως το 2031.

Αν στη λήξη της πενταετίας δεν έχει μεσολαβήσει άλλο διακοπτικό γεγονός (όγκληση, ειδοποίηση, εξώδικο για την οφειλή), τότε η οφειλή θα υπόκειται σε παραγραφή.

5 ερωτήσεις - απαντήσεις

Ας δούμε όμως έναν μικρό οδηγό με 5 ερωτήσεις - απαντήσεις για το όλο θέμα της παραγραφής οφειλών προς τον ΕΦΚΑ:

■ Πώς γίνεται η παραγραφή των χρεών προς τον ΕΦΚΑ;

Με τον Ν. 4997/2022 μειώθηκε ο χρόνος που έχει στη διάθεσή του ο ΕΦΚΑ για να βεβαιώσει και να εισπράξει απαιτήσεις από μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές σε δέκα χρόνια, από 20 χρόνια που ίσχυε μέχρι τότε. Εάν η απαίτηση δεν βεβαιωθεί (αναζητηθεί) μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα, παραγράφεται.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που έκρινε ότι η ενισία 20ετία για την παραγραφή των απαιτήσεων του ΕΦΚΑ, που είχε θεσπιστεί με τον

νόμο Κατρούγκαλου, είναι υπερβολικός χρόνος και αντικείται στην αρχή της αναλογικότητας, με το ανώτατο δικαστήριο να θέτει τη δεκαετία ως ελάχιστο χρόνο παραγραφής.

Στη συνέχεια, από 1ης Ιανουαρίου 2026, η παραγραφή γίνεται πενταετής, ώστε να είναι αντίστοιχη με αυτή που ισχύει για τη φορολογική διοίκηση, συνεισώς και ο ΕΦΚΑ θα οφείλει να βεβαιώνει εντός πενταετίας.

■ Ποιοι είναι οι δυνητικοί ωφελούμενοι;

Αφορά όλες τις κατηγορίες οφειλών ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότες, ελεύθεροι υπηχέματιες, αυτοτελώς απασχολούμενοι, αγρότες). Αφορά και τον ΕΦΚΑ, στον βαθμό που θα πρέπει να βεβαιώσει τις απαιτήσεις πιο κοντά στην ημερομηνία γέννησης των οφειλών, κάτι που ενισχύει τα ασφαλιστικά έσοδα και αποθαρρύνει κακές πρακτικές υπερβολικών καθυστερήσεων. Διευκρινίζεται πως οι μισθωτοί δεν θίγονται από την παραγραφή οφειλών του εργοδότη, καθώς η οφειλή που αντιστοιχεί στις παραγεγραμμένες οφειλές αυτές εξακολουθεί να τους αναγνωρίζεται.

Επιπλέον, οι αυτοαπασχολούμενοι θα μπορούν να καταβάλουν τις οφειλές τους, παρά την παραγραφή, εφόσον το επιθυμούν, προκειμένου να αναγνωρισούν ως ασφαλιστικό

ΤΑ ΧΡΕΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΑΟ-ΕΦΚΑ

χρόνο το διάστημα που παραγράφκε.

Τέλος, λαμβάνεται ειδική μέριμνα για όσους οφειλέτες ρύθμισαν χρέη πέραν της δεκαετίας, ώστε να μην αδικηθούν, παρότι ήταν συνεπείς. Στις περιπτώσεις αυτές και ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, το παραγεγραμμένο ποσό αφαιρείται από τη ρύθμιση και τα ποσά που έχουν καταβληθεί καλύπτουν την υπόλοιπη οφειλή.

■ Από πότε ξεκινά η παραγραφή; Πότε ολοκληρώνεται ο χρόνος της παραγραφής;

Η παραγραφή ξεκινά από την 1η Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί το έτος στο οποίο παρασχέθηκε η εργασία/υπηρεσία που υπάγεται στην υποχρεωτική ασφάλιση. Για οφειλές που δημιουργήθηκαν πριν από το 2026, εάν περάσουν δέκα χρόνια, εάν δηλαδή παρέλθει η 31η Δεκεμβρίου του δέκατου έτους μετά το έτος στο οποίο παρασχέθηκε η εργασία/υπηρεσία, χωρίς ο ασφαλισμένος (ή ο εργοδότης) να έχει ειδοποιηθεί με κάποιον τρόπο για την οφειλή του, αυτή παραγράφεται. Οφειλές που δημιουργούνται από το 2026 και μετά θα παραγράφονται στα πέντε χρόνια.

■ Αν δηλαδή κάποιος δεν πληρώσει μέσα στη δεκαετία τις οφειλές του, αυτές «σβήνονται»;

Όχι, επειδή η παραγραφή διακόπτεται κάθε φορά που ο ασφαλισμένος ειδοποιείται ότι οφείλει ασφαλιστικές εισφορές. Σε μια τέτοια περίπτωση, η δεκαετία ξεκινά εκ νέου από την ειδοποίηση.

Για παράδειγμα, αν κάποιος οφείλει ασφαλιστικές εισφορές για την άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος το 2018 και δεν τις έχει καταβάλει, η παραγραφή της οφειλής του ξεκινά από την 1η Ιανουαρίου 2019. Εάν δεν έχει ειδοποιηθεί ότι χρωστά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2029, η απαίτηση παραγράφεται. Εάν όμως βεβαιωθεί η οφειλή και του έρθει ατομική ειδοποίηση στις 5 Οκτωβρίου 2021, η παραγραφή εκτείνεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2032. Εάν στη συνέχεια γίνει κάποια πράξη διοικητικής εκτέλεσης (λ.χ. κατάσχεση κάποιου περιουσιακού στοιχείου) στις 10 Μαρτίου 2030, η παραγραφή εκτείνεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2041.

■ Με ποιους τρόπους διακόπτεται η παραγραφή;

Η παραγραφή διακόπτεται όταν ο ΕΦΚΑ (ή το ΚΕΑΟ) ειδοποιήσει με οποιονδήποτε τρόπο τον ασφαλισμένο για την οφειλή: με δικαστικό επιμελητή/κλητήρα, επιστολή, ηλεκτρονική ειδοποίηση ή λάβει μέτρο διοικητικής εκτέλεσης για την είσπραξη της (κοινοποίηση ατομικής βεβαίωσης, κατάσχεση, πλειστηριασμός κ.λπ.).

Με πριμ η γραμμή 4 του μετρό

ΣΤΗ ΜΕΡΙΚΗ αποδοχή της ένστασης της κοινοπραξίας Άβαξ - Ghella - Alstom για την υπό κατασκευή γραμμή 4 του μετρό, όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα και την πρόσθετη αμοιβή (πριμ) ύψους 41,6 εκατ. ευρώ, προχώρησε το υπουργείο Υποδομών.

ΣΥΜΦΩΝΑ με τη σχετική απόφαση, που υπογράφεται από τον υπουργό Υποδομών και Μεταφορών Χρήστο Δήμα, κρίθηκε ότι δεν πρέπει, τουλάχιστον στο παρόν στάδιο, να επιστραφεί από την κοινοπραξία το πριμ.

ΩΣΤΟΣΟ, απορρίπτονται τα υπόλοιπα αιτήματα της κοινοπραξίας που αφορούν το χρονοδιάγραμμα του έργου και υιοθετείται η άποψη της Ελληνικό Μετρό, δηλαδή ολοκλήρωση του έργου την 3η Σεπτεμβρίου 2032, αντί της 13ης Φεβρουαρίου 2034 που προέβλεπε η πρόταση της κοινοπραξίας.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ βασίζεται ρητά στο σκεπτικό ότι οι καθυστερήσεις που οδήγησαν στις παρατάσεις των προθεσμιών δεν οφείλονται στην ανάδοχο. Όπως αναφέρεται, οι παρατάσεις εγκρίθηκαν επειδή υπήρξαν «καθυστερήσεις στην παράδοση των ελεύθερων χώρων εργασίας εκ μέρους του κυρίου του έργου», στοιχείο που αφαιρεί την ευθύνη από την κοινοπραξία.

ΣΤΟ ΙΔΙΟ πλαίσιο, το υπουργείο δέχεται ότι οι συγκεκριμένες καθυστερήσεις βρίσκονται «εκτός της σφαιράς επιρροής και ευθύνης της αναδόχου» και μάλιστα

ΘΕΜΑ

«προσιδιάζουν με περιπτώσεις ανωτέρας βίας», καθώς οδήγησαν σε επιμήκυνση του χρονοδιαγράμματος χωρίς δική της υπαιτιότητα.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ σημασία αποδίδεται και στο γεγονός ότι η ίδια η αναθέτουσα αρχή είχε ήδη αναγνωρίσει ότι «η παράταση χορηγήθηκε χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου». Με βάση αυτή τη διαπίστωση, το σκεπτικό καταλήγει ότι «στερείται νομιμότητας η επιβαλλόμενη επιστροφή της χορηγηθείσας πρόσθετης παροχής».

ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ κατεύθυνση, η απόφαση δέχεται ότι δεν πρέπει να προχωρήσει άμεσα και ο συμψηφισμός του πριμ με επόμενες πληρωμές.

ΜΕ ΒΑΣΗ τα παραπάνω, γίνεται δεκτό το σκέλος της ένστασης που αφορά το πριμ, με τη ρητή διατύπωση ότι «δεν πρέπει επί του παρόντος να υπάρξει επιστροφή του ληφθέντος πριμ».

ΑΝΤΙΘΕΤΑ, το υπουργείο απορρίπτει τα επιχειρήματα της κοινοπραξίας σε ό,τι αφορά το χρονοδιάγραμμα. Κρίνει ότι το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα που υπέβαλε η ανάδοχος συνιστά στην πράξη αίτημα παράτασης της συνολικής προθεσμίας και αποδέχεται τις διορθώσεις της Ελληνικό Μετρό.

[ΣΙ]:25544533]

Της Τέτης Ηγουμενίδη
tigoumenidi@naftemporiki.gr

1 δις. προσαρμοσμένο EBITDA από τη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ έως το 2030

Πώς οι παραχωρήσεις θα εξασφαλίσουν την επίτευξη των προσδοκιών της

Σε προσαρμοσμένο EBITDA της τάξεως του 1 δις. σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα (περίπου το 2030) στοχεύει ο Όμιλος ΓΕΚ Τέρνα, με τις παραχωρήσεις να αποτελούν τον βασικό μοχλό της λειτουργικής του κερδοφορίας.

Της Τέτης Ηγουμενίδη
tigonmentdi@naftemporiki.gr

Ο ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟΣ ο τίχος επιτυγχάνεται μέσω των ήδη εξασφαλισμένων επενδύσεων, όπως είναι η Ήγνατία, το Καστέλι, το IRC (ολοκληρωμένο τουριστικό συγκρότημα με καζίνο στο Ελληνικό), τα έργα υδροηλεκτρικών και υποδομών νερού.

Η εκκίνηση αυτής της διαδρομής καταγράφεται στα αποτελέσματα του 2025, όπου το προσαρμοσμένο EBITDA (κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων) διαμορφώθηκε σε 631,4 εκατ. από 404 εκατ. το 2024, ενώ ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 3.855,5 εκατ. από 3.219,9 εκατ. ευρώ. Τα κέρδη μετά από φόρους, που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής, εξαιρουμένων των μη λειτουργικών αποβλεπομένων, ανήλθαν σε 147,3 εκατ. από 99,5 εκατ. ευρώ και οι λειτουργικές ταμειακές ροές διαμορφώθηκαν σε 536,6 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο τμήμα της λειτουργικής κερδοφορίας προέρχεται από τις παραχωρήσεις. Βάσει των οποιωνδήποτε ανακοίνωσε χθες η ΓΕΚ Τέρνα, ο τόμος συνεισφέρει το 57,5% του συνολικού προσαρμοσμένου EBITDA του ομίλου για το 2025, με έσοδα 542 εκατ. από 337,9 εκατ. και προσαρμοσμένο EBITDA 362,8 εκατ. από 205,3 εκατ. ευρώ. Το περιθώριο του κλάδου διαμορφώθηκε σε 66,9% από 60,8%.

Η μεταβολή αυτή συνδέεται με την πλήρη επίσημη ενσωμάτωση της Αττικής Οδού από την 1η Ιανουαρίου 2025, καθώς και με την έναρξη της 35ετούς παραχώρησης της Ήγνατίας Οδού στα τέλη Δεκεμβρίου 2025.

Στο χαρτοφυλάκιο των αυτοκινητοδρόμων καταγράφεται αύξηση της μέσης ημερήσιας κυκλοφορίας των οχημάτων, κατά 4,6% στην Αττική Οδό, 1,7% στη Νέα Οδό, 10,0% στην Κεντρική Οδό,

Για την περίοδο 2026-2029 η διοίκηση εμφανίζει δεσμευμένες επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων 0,6 δις. ευρώ σε εξασφαλισμένα έργα.

1,7% στην Ολυμπία Οδό και 2,5% στην Ήγνατία. Το σύνολο των εσόδων από διόδια των παραχωρήσεων διαμορφώθηκε σε 445,7 εκατ. από 254,3 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 230,8 εκατ. προήλθαν από την

■ Τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του ομίλου, εξαιρουμένων των δεσμευμένων καταθέσεων, ανήλθαν σε 1.693,5 εκατ.

Αττική Οδό και 244,6 εκατ. από Νέα και Κεντρική Οδό.

Ο κύκλος εργασιών της κατασκευής διαμορφώθηκε σε 1.688 εκατ. από 1.321,5 εκατ. και το προσαρμοσμένο EBITDA σε 187,3 εκατ. από 129,6 εκατ. ευρώ. Το υπογεγραμμένο ανεκτέλεστο ανήλθε σε 6,6 δις. ευρώ και τα προς υπογραφή έργα σε 2,6 δις. ευρώ, με το συνολικό ανεκτέλεστο να διαμορφώνεται σε 9,1-9,2 δις. ευρώ.

Στο πεδίο της χρηματοδότησης, το συνολικό προσαρμοσμένο καθαρό χρέος του ομίλου διαμορφώθηκε την 31η Δεκεμβρίου 2025 σε 4.296,8 εκατ. από 3.258,5 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με την οικονομική έκθεση του ομίλου, η αύξηση

του χρέους συνδέεται κυρίως με την καταβολή περίπου 1,3 δις. ευρώ για την Ήγνατία Οδό.

Τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του ομίλου, εξαιρουμένων των δεσμευμένων καταθέσεων, ανήλθαν σε 1.693,5 εκατ., εκ των οποίων 852,9 εκατ. σε επίπεδο μητρικής. Το προσαρμοσμένο καθαρό χρέος της μητρικής ανήλθε σε 471,2 εκατ. από 152 εκατ. ευρώ, ενώ ο δείκτης μόχλευσης του ομίλου σε 0,6x.

Για την περίοδο 2026-2029 η διοίκηση εμφανίζει δεσμευμένες επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων 0,6 δις. ευρώ σε εξασφαλισμένα έργα, οι οποίοι περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η απόκτηση ποσοστού περίπου 13% στην ΕΥΔΑΠ έναντι 134 εκατ. ευρώ, οι υπολοίπες εισφορές για το IRC στο Ελληνικό, η παραχώρηση του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης, έργα ΣΔΠT επεξεργασίας νερού, ΣΔΠT διαχείρισης απορριμμάτων, έργα αντισεισμικής και έργα αισθητικής ενέργειας 162MW/324MWh στην Ελλάδα.

Το διοικητικό συμβούλιο θα προτείνει στη γενική συνέλευση μέρισμα 40 εκατ., ή 0,40 ευρώ ανά μετοχή, σταθερό σε σχέση με την υφιστάμενη χρήση. [90-2554812]

Στα 9,2 δις. διαμορφώνεται το συνολικό ανεκτέλεστο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Σχέδιο στήριξης της ορεινής Ελλάδας με 1 δισ. ευρώ ετησίως

Τα προβλήματα των προορισμών της ενδοχώρας και τα μέτρα ενίσχυσης

Του **ΝΑΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

ΜΕ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ που αναμένεται να αγγίξει μεσοσταθμικά το 80%-85% εκτιμών πως θα λειτουργήσουν κατά τις αργίες των εορτιών του Πάσχα οι τουριστικές επιχειρήσεις στους ορεινούς και ημιορεινούς προορισμούς της χώρας.

Ωστόσο, τα επίπεδα αυτής της ιλιγγιώδους παρέμειναν μέχρι και τη Μεγάλη Τετάρτη «στοίχιμα», καθώς η αγορά κινείται με ιδιαίτερος νευρικούς ρυθμούς και με τις κρατήσεις της τελευταίας στιγμής να κυριαρχούν. Όπως εξηγεί στην «Καθημερινή» ο επικεφαλής της άτυπης ομάδας ξενοδόχων ορεινών και ημιορεινών προορισμών και γενικός γραμματέας της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων, Αγγελος Καλλίας, η εκτόξευση του κόστους των καυσίμων και το γενικότερο κλίμα της ακρίβειας, σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα που προκαλεί ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο, έχει μεταφέρει ένα μεγάλο μέρος των κρατήσεων στη λογική της τελευταίας στιγμής. Με άλλα λόγια, οι ταξιδιώτες σταθμίζουν τα έξοδα μετακίνησης και το διαθέσιμο εισόδημά τους πριν λάβουν την τελική απόφαση για μια απόδραση στην ενδοχώρα.

Η έλλειψη χρηματοδότησης

Πέρα όμως από την εποχική κίνηση, οι ξενοδόχοι των ορεινών όγκων αναφέρουν σοβαρά και επίμονα διαχρονικά προβλήματα και ανησυχίες που απειλούν τη βιωσιμότητά τους. **Πρώτον**, καταγράφεται έντονη χρηματοδοτική σφικτρία, καθώς οι μικρομεσαίες αυτές επιχειρήσεις δεν έχουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό επειδή στερούνται σίστωου και ποιοτικού marketing, ενώ παράλληλα πολλές εξ αυτών κουβαλούν ακόμη ρυθμίσεις από εξωδικαστικούς συμβιβασμούς από την περίοδο της κρίσης. **Δεύτερον**, αυτή ακριβώς η έλλειψη χρηματοδότησης έχει οδηγήσει σε μεγάλες καθυστερήσεις στις ανακαινίσεις, με αποτέλεσμα τα ξενοδοχεία-κά ακίνητα και τα καταλύματα να μην μπορούν να εκσυγχρονιστούν και να παραμείνουν στάσιμα απέναντι στον ανταγωνισμό.

Τρίτον, θεωρείται σημαντικό πρόβλημα η μεγάλη εξάρτηση που έχουν οι προορισμοί αυτοί από τον εσωτερικό τουρισμό, ο οποίος είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος στις υμείς λόγω του περιορισμένου διαθέσιμου εισοδήματος των Ελλήνων εξαιτίας του πληθωρισμού.

Τέταρτον, χαρακτηρίζεται πλέον δυσβάσταχτο το κόστος της θέρμανσης εξαιτίας της εκτό-

Οι δράσεις του σχεδίου για την αναζωογόνηση των ορεινών κοινοτήτων και τη στήριξη των επιχειρήσεων θα αφορούν τις υποδομές, την υγεία, τη στέγαση και τον τουρισμό. Οι πόροι θα προέρχονται από ευρωπαϊκά κονδύλια, το ΕΣΠΑ, το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Για τον ορεινό τουρισμό θα «τρέξει» νέα καμπάνια με κεντρικό μήνυμα «Ορεινή Ελλάδα: Σε πάει ψηλά όλο τον χρόνο».

Καθοριστικός παράγοντας για την πληρότητα στις αργίες του Πάσχα είναι το κόστος της μετακίνησης.

ζευσης των τιμών των καυσίμων, ειδικά φέτος που το Πάσχα πέφτει πολύ νωρίς και οι ανάγκες θέρμανσης στις ορεινές περιοχές παραμένουν αυξημένες.

Πέμπτον, το ζήτημα της κλιματικής κρίσης και της περιορισμένης κιονοκάλυψης σε σχέση με το παρελθόν θεωρείται σοβαρό πρόβλημα καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα για τους ορεινούς προορισμούς, πλήττοντας ιδιαίτερα εκείνες τις επιχειρήσεις που βρίσκονται κοντά σε κιονοδρομικά κέντρα.

Επιμήκυνση σεζόν

Απέναντι σε αυτά την κατάσταση, η κυβέρνηση σιρέφει πλέον το βλέμμα στην πειριωτική Ελλάδα με πόρους που προσεγγίζουν το 1 δισ. ευρώ ετησίως για υποδομές σε όλα τα επίπεδα, υλοποιώντας παράλληλα μία καμπάνια για την πιο στοχευμένα προβολή του ορεινού τουρισμού με στόχο την επιμήκυνση της σεζόν και τους λεγόμενους «ιλιάγι-

ους» μήνες, δηλαδή το διάστημα πριν και μετά την αικμή της χειμερινής τουριστικής σεζόν.

Οι σχετικές ανακοινώσεις έγιναν τη Δευτέρα, στο πλαίσιο της παρουσίασης από το υπουργείο Τουρισμού του νέου προγράμματος ενίσχυσης του κλάδου, όπου το «παρών» έδωσε ο υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ Θανάσης Κοντογεώργης, εκπροσωπώντας τον Κυριακό Μητσοτάκη. Η υπουργός Τουρισμού Ολγα Κεφαλογιάννη δήλωσε ότι η νέα καμπάνια με κεντρικό μήνυμα «Ορεινή Ελλάδα: Σε πάει ψηλά όλο τον χρόνο» φιλοδοξεί να αποτελέσει την αφετηρία για να αναδειχθεί μια άλλη πλευρά της χώρας, καθώς η πειριωτική Ελλάδα καταλαμβάνει το 80% της συνολικής έκτασης και στόχος είναι η ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη 12 μήνες τον χρόνο σε όλες τις περιφέρειες.

Το συγκεκριμένο κυβερνητικό σχέδιο για την αναζωογόνηση των ορεινών κοινοτήτων και τη στήριξη των επιχειρήσεων διαρθρώνεται σε τρεις κεντρικούς άξονες.

Πρώτον, ο Θ. Κοντογεώργης αναφέρθηκε σε κεφάλαια ύψους 1 δισ. ευρώ που θα κατευθύνονται ετησίως προς την πειριωτική Ελλάδα για δράσεις που αφορούν τις υποδομές, την υγεία, τη στέγαση και τον τουρισμό, με τους πό-

ρους να προέρχονται από ευρωπαϊκά κονδύλια, το ΕΣΠΑ, το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Δεύτερον, ανακοινώθηκε η σύσταση της Ειδικής Γραμματείας Ορεινών Περιοχών στην Προεδρία της Κυβέρνησης, η οποία θα λειτουργεί ως θεσμικός πυλώνας και κόμβος διασύνδεσης κράτους και περιφερειών για την εφαρμογή μιας εθνικής στρατηγικής 12 πυλώνων.

Αναβάθμιση κιονοδρομικών

Και τρίτον, η Ολγα Κεφαλογιάννη επισήμανε ότι έως το 2026 θα ολοκληρωθούν τα έργα του νέου προγράμματος που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπου περίπου 90 εκατ. ευρώ θα διατεθούν ειδικά για τον ορεινό τουρισμό. Το πακέτο αυτό περιλαμβάνει την ποιοτική αναβάθμιση των υποδομών στα κιονοδρομικά κέντρα της χώρας, αλλά και τη δημιουργία μιας ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας προβολής που θα χαρτογραφεί και θα αναδεικνύει οργανωμένα τους ορεινούς προορισμούς και τις δραστηριότητες που προσφέρουν, δημιουργώντας έτσι τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση ζωντανών κοινοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

AKINHTA

Πλησιάζουν «ταβάνι» οι τιμές

Συνεχής μείωση του ποσοστού ιδιοκατοίκησης στην Ελλάδα, που έχει φτάσει σε ιστορικά χαμηλά ■ Δειλά σημάδια παύσης του ρυθμού ανόδου των τιμών

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Το ζήτημα της στεγαστικής κρίσης παραμένει ψηλά στην ατζέντα σε Ελλάδα και Ευρώπη, αν και παρατηρούνται τα πρώτα σημάδια παύσης της συνεχούς ανόδου των τιμών – τουλάχιστον στη χώρα μας. Όπως προκύπτει από εθνικά (ΤτΕ) και ευρωπαϊκά (Eurostat) στοιχεία, η αύξηση των τιμών κατοικίας στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε μόλις 0,5% σε τριμηνιαία βάση το 8^ο τρίμηνο του 2025, λίγο κάτω από το αντίστοιχο ποσοστό της ευρωζώνης, που υπολογίζεται σε 0,6%. Η τριμηνιαία αύξηση ήταν πολύ μεγάλη σε χώρες όπως η Σλοβενία (5,1%), η Ουγγαρία (4,2%), η Πορτογαλία (4%) και η Κροατία (3,4%).

Σε σύγκριση με το 8^ο τρίμηνο του 2024, όμως, η αύξηση στις τιμές των οικιστικών ακινήτων ανήλθε σε 7,6% στη χώρα μας, έναντι 5,2% στο σύνολο της ευρωζώνης. Αν και η αύξηση των τιμών στην Ελλάδα είναι αξιοσημείωτη, η χώρα μας βρίσκεται στη 10^η θέση της σχετικής λίστας, καθώς ο ρυθμός αύξησης των τιμών σε άλλες χώρες ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Συγκεκριμένα, στην Ουγγαρία η αύ-

ξηση των τιμών διαμορφώθηκε σε 21,2%, ενώ στην Πορτογαλία έφτασε το 18,9%. Πολύ μεγάλες αυξήσεις τιμών κατέγραψαν επίσης Κροατία (16,1%), Ισπανία (12,9%), Σλοβακία (12,8%) και Βουλγαρία (12,6%).

Νέο πλήγμα στα νοικοκυριά

Ωστόσο, ακόμα κι αν οι τιμές για την αγορά ή και την ενοικίαση κατοικίας πλησιάζουν το «ταβάνι» τους, τα νοικοκυριά έρχονται σήμερα αντιμέτωπα με τη νέα ενεργειακή κρίση που ανεβάζει στα ύψη το κόστος συντήρησης της κατοικίας. Μάλιστα, ο ευρωπαίος

επίτροπος Ενέργειας και Στέγασης Νταν Γέργκενσεν έχει προειδοποιήσει ότι οι τιμές της ενέργειας δεν πρόκειται να υποχωρήσουν σε φυσιολογικά επίπεδα στο προσεχές μέλλον, και έχει καλέσει τους ευρωπαίους πολίτες να περιορίσουν τη χρήση καυσίμων, οδηγώντας λιγότερο και κάνοντας λιγότερα αεροπορικά ταξίδια.

Η ενεργειακή κρίση είναι ακόμα πιο ανησυχητική για την Ελλάδα, όπου τα νοικοκυριά αναφέρουν στο υψηλότερο ποσοστό (19%, μαζί με τη Βουλγαρία) ότι αδυνατούν να θερμάνουν επαρκώς τα σπίτια τους, σύμφωνα με τα τελευταία σχετικά

στοιχεία της Eurostat για το 2024. Το σημείο αυτό ανέδειξε εξάλλου και ο διοικητής της ΤτΕ Γιάννης Στουρνάρας στην Ετήσια Έκθεσή του για το 2025, αναφέροντας πως «ειδικά για τα φτωχά νοικοκυριά, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 43,6%, αυξημένο από 39,8% το 2023, αναδεικνύοντας το επίμονο πρόβλημα της ενεργειακής φτώχειας».

Ένα άλλο ζήτημα που σχετίζεται με τη στεγαστική κρίση σε Ελλάδα και Ευρώπη αφορά τη συνεχή μείωση του ποσοστού ιδιοκατοίκησης στη χώρα, που έχει φτάσει σε ιστορικά χαμηλά – παραμένει, όμως, πάνω από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της ΕΕ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα στοιχεία (2024), το 69,7% των Ελλήνων ζει σε ιδιόκτητο σπίτι, ενώ το υπόλοιπο 30,3% νοικιάζει. Στο σύνολο της ΕΕ, οι ιδιοκτήτες αποτελούν το 68,4% και οι ενοικιαστές το υπόλοιπο 31,4%.

Όμως, οι χαμηλές επιδόσεις της στεγαστικής πίστης κατά την τελευταία δεκαεπενταετία οδηγούν στην περαιτέρω μείωση της ιδιοκατοίκησης. Όπως αναδεικνύει σχετική ειδική ανάλυση της ΤτΕ, η απόκτηση κατοικίας μέσω δανεισμού είναι πολύ δύσκολη αποστολή για τα νοικοκυριά μεσαίου εισοδήματος και καθίσταται σχεδόν αδύνατη για τα πιο ευάλωτα νοικοκυριά.

▶ Η αύξηση των τιμών κατοικίας στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 0,5% σε τριμηνιαία βάση το 8^ο τρίμηνο του 2025

kapros@neakrith.gr

Ρεπορτάζ Σταύρος Καπνός

Στη τελική ευθεία μπαίνει το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον τουρισμό, το οποίο αναμένεται να καθορίσει το μέλλον της ανάπτυξης του κλάδου. Σημαντική παράμετρος του σχεδιασμού θεωρείται ο περιορισμός των διαθεσιμων κλινών και η απαγόρευση μετατροπής νέων κατοικιών σε Airbnb, σε περιοχές όπως η Κρήτη και οι Κυκλάδες που παρουσιάζουν έντονη τουριστική κίνηση. Στόχος είναι να δοθούν λύσεις στο πολύ σοβαρό πρόβλημα της στεγαστικής κρίσης που αναμετωπίζουν διάφορες κοινωνικές ομάδες, όπως εργαζόμενοι, σπουδαστές και οικογένειες.

Παρά το κλείσιμο της δημόσιας διαβούλευσης του προσχεδίου ΕΧΠ την από πενήντα 1,5 έτος και της απαιτούμενης δέουσας εκτίμησης για τις επιπτώσεις της εφαρμογής του στις περιοχές Natura στα τέλη του 2025, κρίσιμα νομικά ζητήματα βρίσκονται ακόμη υπό εξέταση. Π' αυτό, άλλωστε, τον Φεβρουάριο είχε μετατεθεί και πάλι η ολοκλήρωσή του και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που το συνοδεύει για τις 30 Ιουνίου, με απόφαση του υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νίκου Τσαγάρη. Ωστόσο, στελέχη των δύο συναρμοδίων υπουργείων (ΥΠ.ΕΝ. και Τουρισμού) υποστηρίζουν ότι η σχετική Υπουργική Απόφαση θα δημοσιευθεί μετά το Πάσχα.

Σύμφωνα με το προσχέδιο του νέου νομοθετικού πλαισίου, περιοχές της Κρήτης, όπως τα Μάλια, η Χερσόνησος Ηρακλείου και η Νέα Κυθωνία Χανίων, εντάσσονται στις υπερκορεσμένες τουριστικές ζώνες, κάτι που σημαίνει ότι έχουν μειωθεί αρκετά τα ελεύθερα ακίνητα που διατίθενται για διαφορετικούς σκοπούς πέραν της φιλοξενίας των ξένων επισκεπτών. Οι γνώμες των φορέων του νησιού γύρω από το χωροταξικό πλαίσιο διαίστανται, καθώς από τη μία πλευρά υποστηρίζεται η άποψη ότι πρέπει να δοθούν εδώ και τώρα λύσεις πάνω στο ακανθώδες ζήτημα της στεγαστικής κρίσης, από την άλλη υπάρχουν και οι γνώμες εκείνες που αναφέρουν ότι με περιοριστικά μέτρα προς τους ιδιοκτήτες ακινήτων ζημιώνεται η οικονομία και το τουριστικό προϊόν της χώρας.

«Στην ανέγερση νέων κατοικιών βρίσκεται η λύση»

Ο πρόεδρος της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων νησιού Ηρακλείου, Κώστας Αρπάγιου, σχολιάζοντας το νέο χωροταξικό για τον τουρισμό δήλωσε στη "Νέα Κρήτη" και το neakrith.gr: «Δε θεωρώ ότι μέσα από περιορισμούς προς τους ιδιοκτήτες να εξοσιωθούν τα ακίνητά τους για βραχυκρόνια μίσθωση θα ενισχυθεί αντιστοίχως η μακροχρόνια μίσθωση και θα δοθούν λύσεις στη στεγαστική κρίση. Στην προκειμένη περίπτωση χρειάζονται άλλα πιο δραστήρια μέτρα, τα οποία εμείς από την πλευρά των ιδιοκτητών εξακολουθούμε να θέτουμε στο τραπέζι του διαλόγου με την κυβέρνηση. Καταρχάς, ζητάμε να μην με ιωθούν τα όρια των οικισμών, κάτι που έχει ξεκινήσει να εφαρμόζεται, και παράλληλα να δοθούν κίνητρα για την κατασκευή νέων οικοδομών. Εάν λοιπόν η κυβέρνηση νομοθετήσει υπέρ της ανέγερσης νέων κατοικιών, φορολογώντας επί παραδείγματι για μία δεκαετία τα νέα ιδιοκτήτες με τον κατώτατο συντελεστή του 15%, στην περίπτωση που εκείνοι διαθέσουν τις κατοικίες τους για μακροχρόνια μίσθωση, σίγουρα μία τέτοια προαπτική θα δώσει ανάσα στο πρόβλημα ατέλειμας».

Ο κ. Αρπάγιου χαρακτηρίζει «ως ανικίνητρο το νέο χωροταξικό για τον τουρισμό για τη μεταρρύθμιση κατοικίας σε Airbnb», ωστόσο, όπως σημειώνει ο ίδιος, μία τέτοια εξέλιξη δε σημαίνει ότι «θα στρέψει υποχρεωτικά τους ιδιοκτήτες προς τη μακροχρόνια μίσθωση. Κάποιος θα προτιμήσουν να κρατούν παραρτίσιμες τις ιδιοκτησίες τους, αν σκεφτούμε μάλιστα ότι θα χρειαστούν πολλά χρήματα για να τις κάνουν λειτουργικές».

«Κόφτη» στα Airbnb θέτει το νέο χωροταξικό

■ Ποιες τουριστικές ζώνες της Κρήτης αφορά το μέτρο - Διαφορετικές απόψεις εκφράζουν οι φορείς

Στελέχη των δύο συναρμοδίων υπουργείων (ΥΠ.ΕΝ. και Τουρισμού) υποστηρίζουν ότι η σχετική Υπουργική Απόφαση για το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο στον τουρισμό θα δημοσιευθεί μετά το Πάσχα.

Ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ/ΤΑΚ Γιώργος Ταβερναράκης. Ο πρόεδρος της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων νησιού Ηρακλείου Κώστας Αρπάγιου.

«Αναγκαία προϋπόθεση το χωροταξικό στον τουρισμό»

Ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ/ΤΑΚ, Γιώργος Ταβερναράκης, σε δήλωσή του στη "Νέα Κρήτη" και το neakrith.gr επιστήμη ότι «το νέο χωροταξικό για τον τουρισμό είναι μία αναγκαία προϋπόθεση. Καταθέσαμε μάχιμα τις προτάσεις μας το προηγούμενο διάστημα, ενώ βγήκε και η γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, όμως μέχρι τώρα δεν υπάρχει κάποια εξέλιξη. Ελπίζουμε αυτό να συμβεί σύντομα».

Έχουμε προτείνει να μουν όρια στις τουριστικές κλίμακες σε περιοχές της Κρήτης που εμφανίζουν υψηλή επισκεψιμότητα, αλλά αυτό για να συμβεί πρέπει πρώτα να υπάρξει ενίσχυση των υποδομών και ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Είναι απαραίτητη συνθήκη σήμερα οι εργαζόμενοι στον τουρισμό να βρίσκουν σπίτι στις περιοχές που εργάζονται τους θερινούς μήνες και όχι να μη γυρίζουν πού θα μείνουν. Το ίδιο ισχύει και για τους φοιτητές, τους εργαζόμενους στην Υγεία και φυσικά του απλό οικογενειακό, διασπαστικό, ή ζήτηση είναι πολύ μεγάλη και από την άλλη η διαθε-

ΑΝΑΧΑΙΤΙΣΗ Οι «κόκκινες» περιοχές της Κρήτης

Το προσχέδιο του Έ.Χ.Π. παρέχοντας το ΥΠ.ΕΝ., από ανεπτυγμένη πύλη των "κόκκινες" περιοχές, δηλαδή στις ήδη υπερκορεσμένες τουριστικές ζώνες Σελήες - Ζακύνθος/ανατολικής τουριστικής οδού υποσημασμένης (Βασιλική, Δασαράκι - Πλατάνοι) και Σπιναλόκη (Πλάκα, Ανωτική

Κακ, Μόλιος, Ρέλιος (Αρδανιολιού, Καλλιθέα), Νότιο Πνεός, Ερμούπολη Σύρου, παραλία Περίος, τμήμα της Εικόθου και της Κέρκυρας (κοντά στην πόλη), Ζακύνθος (δυτικές ενότητες Ζακυνθίων, Αρκαδίων και Λαγανά), Μόλια και Χερσόνησος Ηρακλείου και Νέα Κυθωνία Χανίων. Για τις συγκεκριμένες περιοχές το

ζητούμενο είναι αν θα επιτρέπεται η μετατροπή νέων κατοικιών σε καταλύματα βραχυκρόνιας μίσθωσης. Η βασική πρόταση που προέκυψε από τη συζήτηση είναι να απαγορευτεί, πρώτα στις νέες οικοδομικές άδειες, ώστε να ανακαταστούν η πίστα στη στεγαστική αγορά, η ανεξέλεγκτη τουριστική αβυσσότητα κατοικιών

σιμότητα κατοικιών πολύ μικρή. Ίσως και εδώ στην Κρήτη, στο Ηράκλειο για παράδειγμα θα έπρεπε να υπάρξει ένα "κόφτης" ανάλογος με εκείνον που τέθηκε σε εφαρμογή στην Αττική. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, το νέο χωροταξικό για τον τουρισμό είναι ένα θετικό μέτρο και περιμένουμε από την πλευρά μας να το δούμε να υλοποιείται».

Κρίσιμος παράγοντας

Ηηνε περασμένη Ιετάρτη, πάντως, πραγματοποιήθηκε ευρεία σύσκεψη από τους υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρο Παπαϊωάννου, Τουρισμού Όλγα Κεφαλογιάννη και του υφυπουργού Νίκο Τσαγάρη, με τη συμμετοχή στελεχών των δύο υπουργείων και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Ενώ από τα βασικά ζητήματα που συζητήθηκαν αφορά τις βραχυκρόνιες μισθώσεις τύπου Airbnb, οι οποίες αποτελούν πλέον κρίσιμο παράγοντα για τη διαμόρφωση της τουριστικής και στεγαστικής αγοράς.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ξετάχτηκε το κατά πόσο η ρύθμιση του συγκεκριμένου τομέα θα ενσωματωθεί απευθείας στην Κοινή Υπουργική Απόφαση του ΕΧΠ ή αν θα εξειδικευθεί σε μεταγε-

νέστερο στάδιο μέσω ειδικών ρυθμίσεων. Σε κάθε περίπτωση, θεωρείται βέβαιο ότι οι κατευθύνσεις για τα Airbnb θα αφορούν και στα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια που εκπονούνται σε όλη τη χώρα.

Το "μέτρο"

Κρίσιμο "μέτρο" παραμένει και επιτρεπόμενος αριθμός τουριστικών κλινών στις κλάδες από τη Μόλινα και τη Σπιναλόκη έως και τα μικρότερα νησιά που δέχονται αυξανόμενες πιέσεις. Όπως επισημαίνει ο στέλεχος του ΥΠ.ΕΝ., η πρόθεση είναι να μειωθεί ο επιτρεπόμενος αριθμός κλινών έως και 30% σε σχέση με το αρχικό σχέδιο που είχε τεθεί σε διαβούλευση.

Αλλά, η συγκεκριμένη ρύθμιση παραμένει ανοικτή και αποτελεί ένα από τα βασικά ζητήματα που πρέπει να "κλειδωθούν" πριν από την οριστικοποίηση του πλαισίου.

Ζητούμενο είναι αν ανάλογη πρόβλεψη θα υπάρξει και για τις αναπτυγμένες περιοχές, ενώ εκτός απαγορεύσεων στη βραχυκρόνια μίσθωση φαίνεται ότι μείνουν οι άλλες τρεις ζώνες, δηλαδή οι αναπτυσσόμενες και μη αναπτυγμένες περιοχές και εκείνες με δυνατότητες ανάπτυξης.

ΕΛΛΑΔΑ

Η νέα Βασιλίσσης Ολγας παραδίδεται στους πολίτες

Η ανάπλαση της λεωφόρου που ταλαιπώρησε το κέντρο της πόλης για 6 χρόνια είναι πλέον γεγονός ■ Ευπρόσδεκτοι πεζοί, ποδηλάτες, τραμ, τρόλεϊ και λίγα ΙΧ με χαμηλή ταχύτητα

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΣΑΛΤΟΥ

Σε λίγες μέρες, όπως ανακοίνωσε ο δήμαρχος Αθηναίων, Χάρης Δούκας, η πολυπαθή λεωφόρος παραδίδεται και επίσημα στους πολίτες, καθώς οι «εργασίες επιτέλους ολοκληρώθηκαν! Η ταλαιπωρία των Αθηναίων έφτασε στο τέλος της. Από τα έξι χρόνια που παρέμενε κλειστή, τα τριάντι δεν γινόταν καθόλου έργο. Εμείς, όμως, αναδείξαμε την ολοκλήρωση των εργασιών ως προτεραιότητα ήδη από την προεκλογική περίοδο και μέσα σε δύο χρόνια δημιουργήσαμε έναν πολυτροπικό δρόμο, στολίδι για την Αθήνα» ανέφερε χαρακτηριστικά ο Δούκας από την έτοιμη πλέον Βασιλίσσης Ολγας.

Είναι γεγονός ότι η πορεία του έργου αποδείχθηκε πολύ πιο αργή από το αναμενόμενο. Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση, τεχνικές δυσκολίες, αλλά και ζητήματα συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων οδήγησαν σε παρυτεταμένη στασιμότητα, με αποτέλεσμα για μεγάλα χρονικά

διαστήματα να μην εκτελούνται καν εργασίες.

Το πολυετές σίριαλ

Η ιστορία της ανάπλασης της Βασιλίσσης Ολγας πάει πίσω στο μακρινό 1998, τότε που είχε συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων από το Καλλιμάρμαρο έως τον Κεραμεικό. Ένας σχεδιασμός, όμως, που ποτέ δεν προχώρησε και οι όποιες αλλαγές παρέμειναν για χρόνια κλειδωμένες στα

συρτάρι των υπευθύνων. Μέχρι τον Μάιο του 2020 που ο δρόμος «έκλεισε» λόγω... κορωνοϊού. Το μέλλον της λεωφόρου, ωστόσο, επανήλθε δυναμικά επί δημαρχίας Κώστα Μπακογιάννη, με τον δρόμο να αποτελεί μέρος της πιλοτικής εφαρμογής του «Μεγάλου Περιπάτου». Μάλιστα, το 2023 ξεκινά και η κατασκευή των έργων πεζοδρόμησης, μετά και την υπογραφή της σύμβασης της Ανάπλασης ΑΕ με την ανάδοχο κατασκευαστική εταιρεία. Και εκεί ξεκινά το πολυετές

σίριαλ, με δεκάδες ανακοινώσεις, καθυστερήσεις και εμπόδια για έναν δρόμο μόλις μισού χιλιόμετρο. Από την πρώτη στιγμή, βέβαια, είχε γίνει αντιληπτό πως τα αρχαιολογικά ευρήματα και οι ανακατασκευές εργασίες θα ήταν ένας από τους σημαντικότερους λόγους που η παράδοση του έργου θα καθυστερούσε. Αλλιώς, όπως έλεγαν συχνά-πυκνά οι υπεύθυνοι, «είναι μια πόλη κάτω από την πόλη».

Πολυτροπικός διάδρομος

Στο μεταξύ, πολύ μελάνι χύθηκε και για τη φύση του δρόμου – το εάν θα είναι πεζοδρόμος ή θα χρησιμοποιείται και από τα ΙΧ. Όπως έχει πολλάκις δηλώσει ο δήμαρχος Αθηναίων, η Βασιλίσσης Ολγας θα ανοίξει ως δρόμος ήπιας κυκλοφο-

ρίας, ενώ έχει πάρει και την έγκριση του Δημοτικού Συμβουλίου. «Δεν είναι για δρόμος για λίγους, αλλά ένας άξονας για όλους» έχει επισημάνει ο Δούκας. Υπενθυμίζεται πως βάσει της κυκλοφοριακής μελέτης, που είχε εκπονηθεί τον περασμένο Ιούνιο, η Βασιλίσσης Ολγας θα λειτουργεί ως πολυτροπικός διάδρομος (πεζοί, ποδηλάτες, τραμ, τρόλεϊ και λίγα ΙΧ με χαμηλή ταχύτητα έως 20 χλμ./ώρα), με τις επιπτώσεις στα μέσα μαζικής μεταφοράς να αναμένεται, βάσει των ειδικών, να είναι πολύ μικρές.

Σε λίγες μέρες, λοιπόν, ο πινακίδα που γράφει «Προσοχή εργαζόζιο» θα απομακρυνθεί και η λεωφόρος Βασιλίσσης Ολγας θα ανοίξει και πάλι. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες, η Αντιπάση ΑΕ έχει ήδη ενημέρωση τη ΣΤΑΣΥ και τον ΟΑΣΑ για την ολοκλήρωση των έργων που αφορούν και το ενεργό δίκτυο αλλά και τις στάσεις των μέσων μαζικής μεταφοράς. Αυτό σημαίνει πως τις επόμενες ημέρες αναμένεται να ξεκινήσει κανονικά και η κυκλοφορία των λεωφορείων και του τραμ, το οποίο έχει επιστρέψει ήδη στις ρυθές.

Οι κόντρες

Ακόμη και τώρα, όμως, που το έργο έχει φτάσει στο τέλος, δεν έλειψαν οι... κόντρες. Στην ανάρτησή του ο Δούκας ως υποσημείωση ανέφερε πως χαιρέται «που το έργο μας επικροτεί και ο κ. Μπακογιάννης». Η απάντησή ήρθε άμεσα, με τον πρώην δήμαρχο να δηλώνει πως «το έργο της ανάπλασης της Βασιλίσσης Ολγας ο κ. Δούκας το ληστέησε, το κλέψαζε, το παλέμισε και φυσικά δεν το ολοποίησε, αφού το έκανε η Ανάπλαση ΑΕ και όχι ο Δήμος Αθηναίων. Όμως, τώρα, του αρέσει και το διαφημίζει. Λαϊκισμός πριν, λαϊκισμός μετά. Λόγια του αέρα. Ευτυχώς όμως τα έργα μένουν».

Η ιστορία της ανάπλασης της Βασιλίσσης Ολγας πάει πίσω στο μακρινό 1998, τότε που είχε συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων από το Καλλιμάρμαρο έως τον Κεραμεικό

ΕΥΡΩΚΟΙΝΩΣΗ/ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑ ΝΕΑ